

DEN SLESVIGSKE KVINDEFORENING

december 2025

Julehilsen

Med dette lille hæfte sender Den slesvigske Kvindeforening en julehilsen til sine medlemmer, venner og samarbejdspartnere.

Vi har i år været lydhør overfor medlemmers ønsker og fået sammensat et program, der har været ret så varieret og spændende.

Generalforsamlingen blev afholdt en lørdag og her kombineret med en højskoledag med musik og foredrag. Det blev en rigtig god dag med en flot buffet og gode indslag.

Sommerudflugten, som I kan læse mere om inde i hæftet, blev gennemført inden sommerferien.

I september drak vi alkoholfrie cocktails til Albert Østergaards musikalske strikkeshow og i november sang vi mange dejlige sange til efterårsstævnet med musikpædagog Erik Sommer. Der er blevet taget godt imod det hele og vi fra hovedstyrelsen har nydt at være sammen med jer medlemmer. Der har været god opbakning og en positiv stemning.

Til Løveløbet havde vi forberedt en quiz med sydslesvigske kvinder. Den får I lov til at prøve inde i hæftet.

Der er kommet nye medlemmer til, velkommen til jer og tak til alle jer, der år efter år, vælger at være medlem i kvindeforeningen. Om det så er som aktivt medlem eller ved at støtte foreningen.

Især mange tak til jer frivillige, der ude i kredsene tager jer af at samle medlemmerne. En del af jer har gjort dette i mange år.

Annegret Philipp har valgt at trække sig efter at have været formand i Thumby/Struksdorf siden 1989. Hun er blevet afløst af Marie Louise Holm. Tak til Annegret for hendes store arbejde i de 36 år.

Vi ser frem til år 2026 og ønsker jer og jeres familier en rigtig Glædelig jul og godt nytår

På vegne af hovedstyrelsen

Marike Hoop

– Formand for Den slesvigske Kvindeforening –

Der indkaldes til Generalforsamling

lørdag, den 21. 3. 2026, kl. 13.00, på Jaruplund Højskole

Dagsorden:

- **Pkt.1:** Valg af ordstyrer og protokolfører
- **Pkt.2:** Formandens beretning
- **Pkt.3:** Kasseberetning
- **Pkt.4:** Revisionsberetning
- **Pkt.5:** Drøftelse og godkendelse af beretningerne
- **Pkt.6:** Bestyrelsens decharge
- **Pkt.7:** Beretninger ved de delegerede til a. Dansk Sundhedstjeneste
b. Humanitært Udvalg
c. Voksenundervisningen
- **Pkt.8:** Valg
- **Pkt. 9:** Budget
- **Pkt.10:** Fastsættelse af bidrag til hovedkassen
- **Pkt.11:** Eventuelt / ordet frit

*Med venlig hilsen (ret til ændringer forbeholdt)
hovedstyrelsen*

Noter allerede nu datoen for

Højskoledag og generalforsamling

den 21. marts 2026 kl. 10 – 15 på Jaruplund Højskole,
Lundweg 2, Jaruplund - Weding

BEMÆRK: Tilmelding pga. maden til flamt@syfo.de, 0461 144 08 156,
senest den 11. marts.

Program for dagen

Kl. 10.00 Foredrag Mit kongelige textile univers ved Annette Herbst,
Cand.pæd. i didaktik materiel kultur

Kl.12.00 Middagsmad

Kl.13.00 Generalforsamling

Kl. 14.00 Underholdning ved Northern Gospel Lights

*Indimellem vil der
være fællessang med
Hans Jakob Jensen*

Mit kongelige textile univers

Af Anette Herbst

Velkommen til fortællingen om mit kongelige textile univers som først og fremmest tager sit udgangspunkt i en stor interesse for tekstile håndværk, design og historie.

Fortællingen starter ved Historicum, et firma jeg stiftede i 2004 og som beskæftigede sig med historisk formidling og salg. Vi arbejdede bl.a. sammen med DR om Tv-serien "Historien om Danmark" og meget andet.

I dag arbejder jeg med formidling af tekstiler og håndværk ved "Den kongernes samling på Koldinghus, hvor fortællingerne alle har et kongeligt udgangspunkt. Fra en spændende dialog med hendes Majestæt om broderier til opbygningen af kronprinsesse Marys udstilling og bevaring af kongelige tekstiler fra 1600-tallet.

Interessen for håndværk griber langt tilbage i tiden og er for mig til stor inspiration i nutiden.

Jeg er uddannet Cand.pæd. i didaktik Materiel kultur.

Sommerudflugten 2025 til Aros

Kvinderforeningens sommerudflugt, onsdag den 11. juni. Første stop var Veng Klosterkirke, som er Danmarks ældst bevarede klosterkirke. Kirken er nænsomt renoveret og har i den forbindelse bl.a. fået en ny og moderne

kristusfigur udført af billedhuggeren Erik Heide fra Mors. De 52 deltagere kunne i det bedste solskinsvejr se på kirken og gå en tur over kirkegården.

På Restaurant Venge Kloster, der ligger ved foden kirkehøjen, blev der serveret en særdeles fin middag. Herefter kørte bussen til Aarhus, hvor kunstmuseet ARoS var det endelige mål. Deltagerne fik en kortere guidet rundvisning i de to udstillinger Igshaan Adams – Weerhoud og Picasso, Miró, Léger – modernismens mange stemmer. Igshaan Adams udstilling bestod af tekstile installationer, hvor han har vævet livets oplevelser med dets traumer og helinger ind i store værker med perler, tråde og andet materiale. Igshaan Adams er født 1982 og opvokset i den tidligere raceadskilte forstad Bonteheuwel i udkanten af Cape Town.

Udstillingen Modernismens mange stemmer dykkede ned i det, som modernismen består af og viste også en række andre kunstnere end de vante med både naivistiske og spirituelle værker.

Efter en kop kaffe var de tid til at fordybe sig i udstillingerne, se på flere udstillinger og gå en tur i Olafur Eliassons spektakulære kunstværk, Your Rainbow Panorama.

Om Veng Klosterkirke

Veng Kirke var klosterkirke til Veng Kloster der var et benediktinerkloster bygget af Valdemar 1.s forgængere. I 1160'erne var klosteret i alvorligt forfald med kun tre munke og en abbed, "der førte et uordentligt levned". Derfor blev det i 1166 overdraget til cistercienserne, som i 1168 flyttede til Kalvø i Skanderborg Sø og i 1172 til Øm, hvor de grundlagde det store Øm Kloster, som havde Veng under sig. Veng Kloster er forsvundet, men klosterkirken står næsten fuldt bevaret og har undgået større ombygninger under de store kirkerestaureringer i slutningen af 1800-tallet.

Fra kirken, som ligger højt på en bakke i landsbyen Veng, ser man ud over et kuperet terræn med Veng Sø i forgrunden. Bag søen ses et større skovområde. Veng Sogn består af landsbyerne Veng, Nørre Vissing, Søballe og Hårby. Der er i alt 1.176 indbyggere i sognet.

Kirkebygningen er Danmarks ældst stående klosterkirke.

Fra 2003 til 2005 var kirken lukket pga. en gennemgribende restaurering.

Kilde:
Danmarks kirker
(nationalmuseet),
www.vengkirke.dk

Træsko, dyner og venskab

Af Siine Hoop

Ved stiftelsen af den Sydslesvigske Kvindeforening den 20. marts 1922 i Flensborg var der også gæster nordfra, bl.a. deltog Hanne Jenssen, der var næstformand for Den Nordslesvigske Kvindeforening.

Den Nordslesvigske Kvindeforening var allerede blevet dannet i 1907, da Sønderjylland endnu var under prøjsisk styre. Anne Marie Callø var initiativtager og meget kritisk overfor fortyskningen af landsdelen. Hun var ikke bange af sig og inviterede kvinder til offentlige møder og foredrag for at fremme den nationale sag.

I starten var foreningen illegal, men da den blev legaliseret og officiel, valgte man navnet Nordslesvig fremfor Sønderjylland, da betegnelsen "Sønderjylland" var forbudt. Nogle af formålene var

at hjælpe ubemidlede folks børn på dansk efterskole ved at forsyne dem med seng og yde dem pengehjælp til rejse, bøger og hvad der ellers skal anskaffes på skolen – alt eftersom trangen er til stede. Karle og piger kan låne seng til højskolen.

Unge svende, der lige har udstået deres læretid og ønsker videre uddannelse på en fagskole, kan tillige få nogen pengehjælp.

at yde tuberkuløse børn fra ubemidlede hjem understøttelse til sanatorium eller hospitalsophold.

Det var vigtigt, at de unge lærte dansk, derfor ville man gerne understøtte, at alle kunne komme i skole nordpå. Mange var dog så fattige, at de ikke kunne undvære dyner og sengetøj i hjemmet. Derfor blev foreningen også kaldt "Dyneforeningen" i folkemunde. Også i Sydslesvig modtog man disse dyne-gaver.

I Verdenskrigen 1914 måtte mange sønderjyder i krig og ikke alle vendte hjem igen. Landsdelen kom tilbage til Danmark, men der var stort behov

Fra fondsuddelingen ved Folkehjemmet

for hjælp allevegne. 1917 arvede Den Nordslesvigske Kvindeforening Fru Rosendals villa i Rønshoved, der blev til Rønshoved Skolehjem. I de første år var det Den Nordslesvigske Kvindeforening der stod for ledelsen, driften og pædagogikken på børnehjemmet. Efterhånden gik disse opgaver over i offentlig regi og 2007 blev bygningerne solgt til Aabenraa Kommune.

1919 rådede Den Nordslesvigske Kvindeforening over nogle penge og valgte at investere i en bygning i Havneby på Rømø, inden pengene mistede værdi. Her oprettede man et hvilehjem til alle "de overtrætte og nervøse kvinder, der havde mistet flere af deres kære i krigen". Denne bygning blev udvidet mange gange, indtil man byggede et nyt hvilehjem i Kongsmark. Havnen i Havneby skulle udvides og den gamle bygning lå midt i byggepladsen herfor. Denne bygning hed Rømø Kur og Rekreation.

Hvilehjemmet har altid haft fripladser til dansksindede syd for grænsen. Til sidst kunne Rømø Kur og Rekreation dog ikke bære sig selv mere og 2007 solgte man bygningen.

Efter salget af Rønshoved Skolehjem og Rømø Kur og Rekreation blev Den Nordslesvigske Kvindeforenings Fond dannet, hvis formål det er at støtte almen velgørende formål, hovedsagelig i det tidligere Sønderjyllands Amt. Fonden uddeler midler hvert år i uge 38.

Derudover holder foreningen en højskoledag på Refugiet i Løgumkloster.

Kvindeforeningen syd for grænsen blev oprindelig udskilt fra den sønderjyske, men der har altid været kontakt mellem disse to foreninger. I beretningen for 1946-47 står der: "Vi har igen sendt fru Kjems træsko til uddeling i Sydslesvig, i alt 250 par". I dag besøger vi hinanden, når der holdes højskoledage og generalforsamlinger.

Løgumkloster Refugium

Lit.

<https://www.nordslesvigsk Kvindeforening.dk/>

Sven-Erik Ravn: *Der står stadig kvinder bag. Fortællingen om den hundredårige der ikke ville dø.*

Alkohol frie drinks til juletiden

Af Anna Grete Skyt Jessen

Her kommer par opskrifter på ”gløgg” uden alkohol – de smager dejligt og varmer godt, når det er koldt og blæsende udenfor i vintertiden. Opskrifterne giver hver især 4-5 krus varm drik.

”Hvid gløgg”

- 1 liter ufiltreret æblejuice
- 4 kanelstænger
- 2 stykker frisk ingefær à ca. 5 cm
- 2-3 æbler i tern

Kom æblejuicen i en gryde. Læg kanelstænger og skrællet ingefær, skåret i mindre stykker, ned til æblemosten. Varm mosten op, og lad den trække natten over på køl. Varm gløggen op i god tid inden servering. Tag kanelstænger og ingefær op. Læg et halvt æble i tern ned i hvert glas.

Hæld den varme gløgg over æblestykkerne og servér.

”Hjulegløgg”

- 1 l solbærjuice
- 1/2 dl ahornsirup
- 1 kanelstang
- 1 spsk. hele nelliker
- 5 stk. hele stjerneanis
- 1 spsk. kardemommefrø
- Skallen fra en økologisk appelsin
- En økologisk appelsin i tern
- 10 stk. Amarena kirsebær i sirup
- 1 dl grofthakkede hasselnødder
- 1 dl rosiner

Varm juice, ahornsirup, krydderier og appelsinskal godt igennem. Si krydderierne fra. Fordel appelsinstykker, kirsebær (2 kirsebær per glas), rosiner og hasselnødder i fem glas og hæld gløggen over.

Tip: Juice og krydderier kan med fordel trække nogle timer, inden du serverer den.

Nytårsdrinks uden alkohol

Nytårsaften fejres tit med at skåle i champagne, sekt eller festlige cocktails. Men her kommer et par cocktails, der er mindst lige så festlige, selv om de ikke indeholder alkohol. "Easy Rider" laves direkte i drinksglasset – men man kan også lave en større portion på forhånd, hvor man blot tilsætter danskvand og isterninger ved serveringen. "iDrive" skal laves i forvejen og trække (gerne 30 minutter) – ved servering kommes et par isterninger i glasset og drinken hældes over.

Easy Rider (1 glas)

- 1/2 økologisk citron
- 2 spsk. honning
- 3 basilikumblade
- 2/3 ufiltreret æblejuice
- 1/3 danskvand (vand med kulsyre)
- Isterninger

Citronerne skæres i både og lægges i et højt glas sammen med honning og basilikum. Blandingen mases let sammen med en gaffel. Kom isterninger i. Fyld op med 2/3 ufiltreret æblejuice og 1/3 danskvand. Pynt med en kvist basilikum.

iDrive (1-1½ liter)

- 2/3 liter ufiltreret æblemost
- 1/3 liter appelsinjuice
- 4 tsk. vaniljesukker
- Masser af friske timiankviste
- 2 æbler i både
- 2 økologiske appelsiner i skiver

Rør ingredienserne sammen i en kande eller lille bowle og lad drinken trække i 5-10 minutter inden servering. Nydes kold – kom et par isterninger i glasset.

om Sydslesvigske Kvinder **Hvem er hvem?**

Kvinde 1

Denne kvinde kom fra Aarslev i nærheden af Aabenraa. I sine unge år var hun på forskellige højskoler og idrætsskoler. Omkring 1900 kom hun til Jardelund som husholderske på en gård og blev her gift med gård-ejeren. Hun fødte 9 børn og da ægtefællen døde tidligt, stod hun alene med gård, krostue og ansvaret for alle børnene i en vanskelig tid. Hun klarede det og godt uddannet, som hun var, blev hun en kendt dansk skikkelse på egnen, der gerne blev spurgt til råds.

Kvinde 2

Denne kvinde stammede fra Oksbøl i Vestjylland og blev uddannet som sygeplejerske. I 1909 valgte hun at blive sygeplejerske i Sønderjylland for derved at støtte det nationale arbejde. Fra 1920 var hun også leder af Børnenes Helsehjem ved Vilstrup Strand, hvor svage sønderjyske børn fik pleje om sommeren. Om vinteren opholdt hun sig i Valsbøl syd for grænsen, hvor hun fik opført Valsbølhus – et forsamlingshus med kirkesal. Her fungerede hun også som præst, selvom det endnu ikke var tilladt. I 1940 blev hun dog ordineret som frimenighedspræst.

Kvinde 3

Denne kvinde er født i Flensborg og blev efter 2. Verdenskrig flyttet fra tysk til dansk skole. Hun tog studentereksamen fra Duborg-Skolen i 1954 og efter studiet blev hun 1966 lærer på samme skole, hvor hun virkede til år 2000.

Hun engagerede sig stærkt i det danske mindretals arbejde og var i to perioder medlem af Flensborgs byråd for SSW, var medlem af Sydslesvigsk Forenings landsstyrelse og var i perioden 1996-2008 repræsentant for delstaten Slesvig-Holsten i tv-rådet for ZDF.

Hun har et omfattende forfatterskab, der kredser om Sydslesvig, især Flensborg. Hun debuterede i 1977 med digtsamlingen Sindelag. Regnbuelandet. En roman fra Sydslesvig (1987) foregår omkring Flensborgs 700-års jubilæum. Hun har udgivet sine erindringer fra grænselandet i to bind: Sydslesvigpige (2004) og Sydslesvigkvinde (2008).

Kvinde 4

Denne kvinde blev født i Ballum i det vestlige Sønderjylland. I sin ungdom deltog hun i forskellige tegne- og husflidskurser i København for senere at blive uddannet til forskolelærerinde. 1919 blev hun gift og i 1922 blev ægteparret ansat som vandrelerere under Dansk Skoleforening. De flyttede til Harrislee, hvor de tog bolig i en kro, der blev ombygget til forsamlingshus. Dette blev udgangspunkt for ægteparrets folkelige arbejde i små danske kredse i Mellemslesvigs landdistrikter. Hun var især aktiv i Den slesvigske Kvindeforening, hvis formand hun var fra 1922 til 1953 og fik herigennem oprettet Håndarbejdscentralen. Gennem foredrag og fortælling samt via sy-, væve- og tegneundervisning opnåede hun bred kontakt til kvindekredse. I 1983 udgav hun bogen *Kniplinger og knæpkager*.

Kvinde 5

Denne kvinde er født i Slesvig. Hun havde en dansk skolegang og tog studentereksamen fra Duborg-Skolen i Flensborg i 1966 og læste derefter til cand.mag. i historie og tysk på Københavns Universitet. Efter studierne blev hun i 1977 ansat ved Duborg-Skolen. Hun blev i 1995 SSW's spidskandidat til Landdagen i Kiel og blev første gang indvalgt i 1996 for Sydslesvigsk Vælgerforening som afløser for Karl Otto Meyer. Efter landdagsvalget den 6. maj 2012 indgik SSW i en regeringskoalition med SPD og Die Grüne, her blev hun minister for justits, kultur og Europa. Hun meddelte i 2014, at hun ikke ønskede at genopstille til landdagsvalget i 2017. I 2018 blev hun valgt til formand for Foreningen NORDEN i Sydslesvig.

Mulige kvinder:

*Maren Sørensen (1882-1957), Anke Spoorendonk (f. 1947),
Lena Lassen (1872-1971), Karin Johannsen-Bojsen (f. 1936),
Anna Kjems (1893-1990)*

Quiz

om Sydslesvigske Kvinder
Hvem er hvem?

Navn / tekstnummer

Navn / tekstnummer

Navn / tekstnummer

Navn / tekstnummer

Navn / tekstnummer

Kontrastrik

– en spændende kombination

Claudia Jans

Der blev disket op med 5 forskellige alkoholfrie cocktails, som Anna Grete Skyt Jessen havde tilberedt og serverede for de 60 gæster, der var kommet til Harreslev-Kobbermølle Danske Skole for at opleve Albert Reinholdt Østergaard, passioneret jazzmusiker og strikkedesigner.

Han tog publikum med på en rejse gennem hans eget liv, som ikke altid var lige nemt, når man interesserede sig for jazzmusik fra man var helt lille og bedst kunne lide at gå i skjorter. Han spillede både egne numre, andres numre og til fællessang på sin kontrabas. Indimellem fortalte han om hvordan han var begyndt at strikke og hvordan han med helt enkle teknikker og egne design opnåede en næsten meditativ tilstand ved at improvisere både i musik og strik. Han havde et udvalg af sine egne strikkeopskrifter med, som man kunne købe og foredraget, der havde titlen: Bær dine fejl, handlede også om at turde være som man er og at fejl er vejen til udvikling og man ikke altid, fx i forbindelse med et strikkeprojekt, skal ændre dem, men lade dem være. En øvelse, som de fleste af gæsterne nok vil øve sig lidt i fremover.

Den slesvigske Kvindeforening og Harreslev Kvindeforening havde inviteret til dette spændende og alsidige foredrag, hvor der blev strikket, lyttet og nydt lækre cocktails.

Løsning på Quiz om Sydslesvigske Kvinder.

Hvem er hvem?

Billede 1:

Karin Johannsen-Bojsen, tekst 3

Billede 2:

Anke Spoorendonk, tekst 5

Billede 3:

Lena Lassen, tekst 1

Billede 4:

Anna Kjems, tekst 4

Billede 5:

Maren Sørensen, tekst 2

DEN SLESVIGSKE KVINDEFORENING

Generalforsamling og højskoledag

Generalforsamling og højskoledag den 21. marts 2026, se program inde i bladet.
www.dskf.de

Bidrag til hovedkassen

4 € pr. medlem

Ændringer fastsættes på generalforsamlingen

Deltagergebyr: foredrag og kurser: 1€ pr. aften pr. deltager.

Den slesvigske Kvindeforenings konto

Iban DE 22 215 2010000000 12149

God jul, Monika

Formand:

Marike Hoop
Erlenring 23, 24855 Bollingstedt
info@dskf.de · 0461 144 08 156

Næstformand:

Ulla Jensen
Geschwister-Scholl-Ring 53 a, 24963 Tarp
hujensen@t-online.de · 04638 1427

Kasserer:

Monika Jansen
Eckernförder Landstr. 9, 24991 Freienwill
monika@jansen-online.net · 04602 537